

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Legitimacije in glasovnice

se bodo prihodnje dni, na vsak način drugi teden, razdeljevale. Opozorjamo, da se za splošno skupino bele glasovnice, za kmečko skupino modre. Bele glasovnice volijo 7. majnika, modre 17. majnika. Pozor, agitatorji!

Prvi dan volilnega boja.

Silijo nam v pero besede zadovoljstva in navdušenja nad krasnim uspehom našega „velikega pondeljka“, nad potekom prvega dne splošnega volilnega boja. Malodane po celi naši že zeleneči Spod. Štajerski so se včeraj zbrali na mogočnih javnih in zaupnih shodih napredni narodni volilci, da si izberejo može, v resnici „najboljše izmed najboljših“, ki bodo v Gradcu stali na braniku za naše narodne in gospodarske interese. Zapišimo tu suh rezultat včerajšnjega dne: shodi krasno obiskani, navdušenje za odločno in dosledno volilno borbo splošno, to tem bolj, ker našo narodno in strankarsko zavest podžiga moralno zadoščenje, da se imamo boriti proti narodnim škodljivcem in rušilcem miru, to tem bolj, ker smo si ostali dosledni ne le v poštenem stremljenju za kompromisom, temveč ker se je naše volilstvo zjediniilo na kandidatno listo, v kateri se živo zreali naša zahteva: najboljši izmed najboljših. Poglejmo si: veleposestnik in trgovec Maks Berlisg, nadučitelj Franc Brinar, odvetn. kand. in posestnik dr. A. Božič, posestnik in kmet. potov. učitelj Franc Goričan, zdravnik dr. Karba, odv. kand. in posestnik dr. Vek. Kukovec, posestnik Ivan Malus, obrtnik Ivan Rebek, odv. kandidat dr. Gvido Serneč in veleposestnik Jakob Zadravec — imena mož, ki so se že odlikovali po svojem gospodarskem in političnem delu ne le v stranki, temveč tudi v narodni celoti. Poročila govorijo dovolj jasno, kako sodi o njih volilstvo vseh stanov: kakor predstavljajo oni vse stanove sp. štajerskih Slovencev, tako jih je navdušeno imenovalo za svoje zaupnike vse spodnještajersko slovensko ljudstvo: kmetje, delavstvo, obrtniki, učitelji, uradniki — vsi so bili navzoči na shodih in vsi so si dali roke za skupno delo v skupnem boju v prilog izvoitev teh mož, ki nam naj zagotovo v Gradcu večje upoštevanje in spoštovanje kakor smo ga uživali dosedaj. Dejstvo, da smo se v tako velikem številu shodov pokazali in uveljavili po celi deželi, nam kaže, da smo dovolj močni za velikanski in težek boj, ki nas čaka in katerega bomo z neumornim in vstrajnim delom častno izvojevali. Na delo, na delo — nam

kličejo včerajšnji shodi in nam obenem obetajo častno zmago.

Sijajen volilni shod narodne stranke v Žalcu.

Nismo dvomili in nismo se zmotili o narodni zavednosti Savinjske doline. Volilni shod na velikonočni pondeljek je to zopet sijajno dokazal. Komu se ni širilo srce, ko je videl to ogromno udeležbo (velika Hodnikova dvorana je bila nabito polna in še zunaj na hodniku je bilo polno zborovalcev, cenili so jih na približno 600), prišle so iz bližine kar cele vasi zavednih mož, a tudi oddaljeni okraji volilnega okoliša so bili po odličnih možeh zastopani. Kdo bi ne gojil najboljšega nupa v bodočnost, ko je videl vso to pestro množico, v ogromni večini kmetško ljudstvo, pomešano v lepi slogi z obrtniki, trgovci, delavci, izobraženci, da, to je slovenski narod, organiziran v narodni stranki! Kdo se ni veselil, ko so nastopali priprosti kmetje kot govorniki in v premišljenih besedah pretresali politični položaj, kedaj se je še iz kmetških ust slišala tako odločna beseda o potrebi discipline: „Kakor skala bomo stali!“ in tako poudarjanje, da se s ponosom priznavajo kot privrženci narodne stranke!

Toda k shodu! Shod je otvoril ob pol 4. uri župan Širca kot predsednik krajevnega odbora, pozdravil udeležence, razložil, da voli po novi volilni reformi kmetško prebivalstvo v naših krajih v dveh skupinah, tisti iz okrajev Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško, ki plačujejo več ko 10 kron davka, volijo v kmetških skupinah dva poslanca, vsi drugi pa v splošni skupini, ki obsega 11 okrajev, enega poslanca. Narodna stranka, je nadaljeval, si je pošteno prizadevala doseči dogovor ali kompromis za sedanje volitve, toda voditelji duhovniške stranke, ki se po krivici imenuje Kmečka zveza (klici ogorčenja, Ne maramo je!) so zavrnili roko v spravo. „Slov. Gospodar“ še ni ničesar storil za Savinjsko dolino, kakor da je obrekoval vašega poslanca (klici: Živijo Roblek!) uspehov niso dosegli nobenih (medklici: Čepurja so dosegli!). Kmetje, odločite se sami, kaj je vaša volja, vaš sklep pa bodi dokaz narodne zavednosti napredne Savinjske doline v prid našemu kmetu! K besedi se nato oglasi g. drž. posl. Roblek, navdušeno pozdravljen, ki je izvajal med drugim tako-le:

Častiti volilci! Torej vojska bo, sicer ne krvava, temveč volilni boj, ki pa vzlic temu prinese veliko razburjenja, veliko potratu časa in s tem denarja. Kdo je temu kriv? Nismo boja iskali, a se ga tudi ne bojimo (navdušeni klici: Tako je!). Velika večina zlasti kmetov je za mir in spravo (klici: res je!), toda duhovniki so sklenili drugače. Pred dvema letoma se je zbrala v tej dvorani vsa napredna Savinjska dolina in se na veličastnem shodu uprla političnemu komandu. Zo-

pet ste danes tu, da si izberete iz svoje sredine može, ki so vredni vašega zaupanja a tudi zmožni, da jim naložite težko breme poslanstva. Gotovo jih najdete, potem pa se jih tudi oklenite in zmaga ne bo le kandidata, temveč tudi vaša! Klici navdušenja so sledili tem besedam.

Nato se oglasi g. Miha Jošt, veleposestnik iz Gotovelj, ki je s svojim lepim in stvarnim govorom napravil najboljši utis. Izrazil je ogorčenje nad postopanjem voditeljev duhovn. stranke, ki so vzlic splošnemu narodnemu stanju in slabim letinam zavrnili kompromis. Rekli so: mi nečemo nobene sprave, mi je ne potrebujemo, saj imamo dovolj neumnih kmetov za seboj! Ali mi naj to dopustimo? (klici: Nikdar!) Zato smo se zbrali, da si izberemo kandidata. Vsak kmet je spoštovanja vreden, toda, za deželni zbor je treba izobrazbe, da se ne osmešimo pred nemškimi poslanci. Zato predlagam v km. skupini enega akademično izobraženega, ki je izšel iz kmetijskih vrst in živi v najožjem stiku s kmetškim ljudstvom, to je g. dr. Karba, zdravnik na Vranskem (navdušeni živio-klici), drugi pa bodi kmet, ki ima izborno strokovno izobrazbo, saj je kmetijski potovalni učitelj, mislim gospoda Goričana (dolgotrajno odobravanje.)

Za poslanca v splošni skupini predlaga g. Štefančič iz Podloga g. nadučitelja Brinarja iz Gotovelj (Živio!)

Posestnik g. Golavšek predlaga za kmetško skupino g. Mahneta in pravi, da si lahko mi izberemo najboljšega človeka, toda duhovniki ga ne bodo priporočali, duhovniki pa lahko postavijo tudi kako metlo, pa bo tudi dobro. Potrebna pa je pri nas disciplina, mi bomo stali kakor skala!

K debati se še oglasi g. Brinar ki pravi, da se še ni učitelja nikdar kandidiralo, v naprej ve, kako bodo blatili ves učiteljski stan, zato si naj volilci dobro premislijo.

Gosp. dr. Kukovec se spominja prejšnjega poslanca dr. Hrašovca, ki je bil naš izboren zastopnik (Res je!) ki pa zdaj v kljub prigovarjanju noče kandidirati, najbrž, ker se mu stedi sedanje politično stanje, ko se hoče vreti vsakega še tako zmožnega moža v koš, če se ne ukloni kakemu dr. Korošču. Razumemo, toda obzalu-jemo njegovo definitivno odklonitev, zato predlagam, da se mu izreče zahvala za vse, kar je storil. (Soglasno odobravanje.) Težko bo stališče bodočih slovenskih deželnih poslancev, 13 proti nemškim 74! Še težavneje bo za napredne slovenske poslance, saj se da iz raznih izjav sklepati, da bodo klerikalci naše namesto podpirali, ovirali! Častno je za našo stranko, da imamo mnogo mož, sposobnih za poslance. Toda volili jih bomo v boju, zato pride posebno v poštev, ali je kandidat po svojem volilnem okraju dovolj znan,

kajti volilnih shodov bo le malo mogoče, in ali je sposoben. Misel na kandidaturu dr. Karba ni vzknila pri nas v Celju, prišla je iz kmetških ust, saj je dr. Karba znan in priljubljen daleč okoli kot izvrsten delavec na narodnem polju. Isto tako ni treba hvaliti g. Goričana, ki ima velike zasluge za povzdigo kmetijstva.

In gospod Brinar? Učitelj je, in mi odkrito pred vsem svetom izjavljamo, da je šola naš najdragocenejši zaklad (gromovito odobravanje!) in da je za nas dobro učiteljstvo vse! Zato proč z vsemi pomisleki, če je kdo učitelj ali doktor, zaradi tega še ni manj vreden! Kar se gosp. Mahneta tiče, sem vesel in ponosen, da ga imamo med seboj in da deluje v naših odsekih. Skusite izbrati dobre kandidate, vaš sklep bodi srečen, potem pa z navdušenjem v boj! (Živahni živio klici.)

S tem je bila debata končana. Predsednik g. Širca da na glasovanje kandidaturu gospoda Riharda Karba in g. Franca Goričana. Sprejeto soglasno, nasproti se ni vzdignila nobena roka. Isto tako je bil z navdušenjem enoglasno proglašen kot kandidat splošne kurije g. Brinar.

Nato je nastopil burno pozdravljen kandidat dr. Karba, ki se je zahvalil za zaupanje, ki je častno ne le zanj, temveč tudi za narodno stranko, ki ste jo spoznali kot stranko čistih rok in čistih namenov. (Tako je!) Spominja se septemberskih dogodkov, ki so glasno klicali po spravi in slogi v skupnih vprašanjih. Toda zgodilo se je drugače. Videlo se je, da hoče dr. Korošec sam edino vodstvo. Naši vladi in našim Nemcem mora biti jako ljubo, da je prišlo med nami do volilnega boja, zato je postopanje duhovniške stranke neodpustna predrznost! (Klici pritrjevanja!) Te volitve naj dokažejo, ali je v slovenskem ljudstvu še toliko zdravega jedra, da se upre tej samovolji. — Poslančevanje je zelo težavno in jako nerad, pravi govornik, sem se odločil, da sprejem kandidaturu. Če bom pa izvoljen, hočem biti poslanec na svojem mestu, čepuriti ne maram. (Živio!) Moj politični in gospodarski program se strinja s programom narodne stranke in samo na tem programu kandidiram.

Nato se oglasi g. Goričan, ki izjavlja, da sprejme kandidaturu in se zahvaljuje za izraženo zaupanje. Ne bom vam veliko govoril, pravi med drugim, dosehal sem imel navado več delati, pa manj govoriti. Obljubljam pa, da bom delal vsestransko v prid in hasek celokupnega naroda, posebej še našega kmetškega ljudstva. Delati pa hočem tudi na to, da se doseže med slovenskimi poslanci v skupnih vprašanje skupno postopanje. Moj poklic je hoditi med ljudstvo, če vidim, da na svojih poučnih shodih kaj

dosežem sem vedno bolj vesel, kakor če bi zadel v loteriji. Kmet sem z dušo in telom, kot agrarec kandidiram. Vedno sem si želel da bi še več mogel koristiti, toda manjkalo mi je vpliva na spodaj in še bolj vpliva na zgoraj. Vi volilci mi ga boste pripravili! Skrbite za veliko udeležbo, delajte za mene in jaz bom delal za vas! (Živio!)

Tudi naslednji govornik, gospod Brinar, kandidat splošne skupine, je napravil s svojim temperamentnim govorom globok vtis na poslušalce. Izjavil je pred vsem: Jaz nisem kandidat učiteljev; mene niso postavili učitelji, niso me pooblastili, noben učitelj me ne bo volil, jaz hočem biti kandidat ljudstva. (Glasno pritrdjevanje.) To naglašam, če so med nami voluni (klici: Naj le slišijo!) Dandanes niso kandidature kakor prej, ko so se prinašale kandidatu na krožniku. Vzlic temu se zanašam na disciplino stranke, h kateri pripadam. Da se podam v ta volilni boj, to mi narekuje iskrena ljubezen do slovenskega naroda, ki jo gojim kot svoje življenje, odkar se zavedam. In da kandidiram v splošni skupini, je vzrok, ker držim s tistimi, ki so revni in teptani. V Hrastniku je živel moj oče kot rudar, že v najnežnejši mladosti sem okusil in videl vso bedo, usmilili so se mi ti ljudje, začel sem jih ljubiti. Zato se bom potegoval za najnižje sloje in če so drugi sedli za bogato obložene mize, mi nočemo biti Lazarji. (Odobranje!) Ne poostrujmo volilnega boja, bojujmo se dostojno in vedno s poštenimi sredstvi! Podam se na križev pot, podpirajte me!

Po tem govoru, ki je izzval živahno odobranje, je prečital g. dr. Kukovec došlo brzojavko iz Slovenjgradca, da je na veličastnem shodu kandidatura g. dr. Božiča soglasno sprejeta, istotako Brinarjeva. (Klici: Živela!) Končno razvija g. dr. Kukovec kot kandidat skupine slovenskih trgov približno sledeče misli: Ne moremo slaviti današnjega družabnega reda, ki ga bo duh časa gotovo v marsičem popravil, toda v sedanjih razmerah treba z njim računati. Druge so potrebe recimo delavcev v Hrastniku in meščanov v Gradcu. Mi na Spodnjem Štajerskem smo še precej enotni, dosedaj se naši trgi še niso bogve koliko oddaljili od kmetijskih občin. Žalec na pr. se le malo loči od Griž ali Gotovelj. Vendar imajo trgi posebne interese, katere treba podpirati, saj se kmetom v okolici trgov in mest vedno boljje godi kakor drugod. (Res je!) Naše tržanstvo, obrtnike, trgovce, uradnike treba dvigniti, to ne bo nasprotovalo kmetijskim interesom, korist bo imel celokupni narod. Sedaj prvič nastopi slovensko meščanstvo, kar smatramo kot lep napredek. Toda poslanec bo moral zastopati tudi vse one tisoče Slovencev, ki so krivično potopljeni v nemških mestih. S svojimi volilci, pravi g. kandidat, hoče prirediti posebne shode, na katerih se bo poučeval o njih željah in razvijal svoj program, tu pa hoče še podati razna navodila glede volitev. Opozarja na važnost volilnega dela, potrebo agitacije itd. Volitve iz splošne skupine se bodo vršile že 7. maja, morebitne ožje volitve 14. maja; kmetijska skupina 17. maja. Prepričali ste se, konča govornik, da nas pri vseh naših korakih vodi nesebičnost, da imamo le žrtve, da nam pa naša narodna vest veleva delovati z vsemi močmi za probujo in povzdigo našega ljudstva. (Živio!)

G. Miha Jošt se v sklepnih besedah zahvaljuje kandidatom, predsedstvu današnjega shoda in vsem udeležencem, na kar se shod ob 1/26. uri zaključil.

Shod se je vršil popolnoma v redu, brez najmanjšega motenja, dasi so kmetje pripovedovali, da je petrovski kaplan imel dopoldne „shod“ (kakih 13 in 1/2 ljudi), kjer so baje obetali, da bodo na našem shodu delali trušč. No, premislili so se. Je bilo boljše. Tudi v pridigi je kaplan namigaval na bodoče volitve. Toda zavedni kmetje že vedo, kaj imajo storiti.

Volilni shod v Slovenjgradcu.

V gostilniških prostorih „Narodna doma“ se je zbralo do 200 kmečkih volilcev iz vseh treh sodnih okrajev, ki volijo skupno poslanca iz kmečke kurije. Zlasti je bil častno zastopan tudi marberški okraj.

Za predsednika shoda se izvoli g. veleposestnik I. Verdnik, kateri v kratkem nagovoru opomni na važnost shoda in bližajočih se volitev, ter podeli besedo g. drž. poslancu Ježovniku. Gosp. poslanec tudi povdarja važnost volitev in svetuje kmetom, naj se ne udajo komandi od druge strani, ampak naj volijo po svojem razumu in spoznanju.

Dr. Koderman razjasni politični položaj in razpravlja zlasti o tem, kako je duhovniška stranka samopašno in preširno zavrnila dogovor in tedaj raznetila med ljudstvom, ki si je želelo mirnih volitev, nepotreben boj. Narodna stranka ne more prepustiti kmečkih mandatov brez boja duhovnikom, zlasti ne v onih okrajih, kjer so pri minolih državnozbornih volitvah sijajno zmagali naši vrlji neodvisni kmetje. Vendar narodna stranka neče postopati tako kakor duhovniška stranka, ki je na Veliki petek v najmanjši sobi „Narodna“ po omizju broječem 15 mož postavila za kandidata profesorja Vrstovška. Ljudstvo naj danes na shodu samo postavi kandidata.

Nato priporoča pooblaščen zastopnik volilcev marberškega okraja v daljšem krasnem nagovoru, da se postavi za kandidata g. dr. Anton Božič.

G. Verdnik se tem izvajanjem pridružuje in v lepih besedah izvaja, da je predlagani kandidat kmečki sin, kateri že izza otroških let pozna in ljubi kmečki stan; da je sam posestnik in tedaj pozna kmečko gospodarstvo; da je delaven v kmetijskem združništvu. Sicer pa si kmetje sami postavijo kandidata in volijo poslanca; če jih ne zastopa po njihovi volji, ga lahko vsak čas pokličejo na odgovor.

Dr. Koderman priporoča kandidaturu dr. Božiča imenom izvrševalnega odbora.

Dr. Anton Božič, pozdravljen z živahnim ploskanjem in živijo-klici, izjavi, da sprejme kandidaturu. Povdarja, da kot kmečki sin pozna in ljubi kmečki stan in se bode, če bode izvoljen, z vsemi močmi zavzemal za koristi svojih kmečkih volilcev. Nato govori o pomenu in važnosti deželnega zbora in razvije svoj program. Zlasti se v svojih premišljenih in poljudnih izvajanjih peča z reformo dež. financ. Razpravlja tudi o lokalnih potrebah svojega volilnega okraja, zlasti o regulaciji Mislinje ter izjavi, da bo smatral za svojo dolžnost, vedno zastopati vse, kar bo njegovim kmečkim volilcem in kmečkemu stanu v prid.

G. Verdnik se zahvaljuje kandidatu za njegov izborni govor in pozove navzočega pristaša kmečke zveze, župnika Pečnika, naj pove, ali se strinja s kandidativim programom, in če ne, kaj se mu ne zdi prav.

Župnik Pečnik ne ve odvrniti ali ugovarjati niti besedice, kar vzbudi živahno veselost.

G. I. Verdnik da kandidaturu g. dr. Božiča na glasovanje. Kandidatura se sprejme ob velikem navdušenju soglasno; kajti tudi žup-

nik Pečnik vkljub izrecnemu opominu ni glasoval proti nji.

Dr. Božič se znova zahvali za zapanje navzočih volilcev. in predlaga, da shod odobri za splošno kurijo kandidaturu gosp. Franca Brinarja, nadučitelja v Gotovljah, kateri se istočasno proglasi za kandidata na žalskem shodu.

Gg. Verdnik in dr. Koderman govorita v prilog tej kandidaturi. Nek zvezarski mladenič izjavlja, da bode kandidat zvezarjev v splošni skupini poslanec Pišek; v ostalem pa govori le o batinah in polenih, tako da se njegov „govor“ izgubi v bučnem smehu.

Nato se sprejme tudi kandidatura g. Brinarja soglasno, tudi proti nji niso glasovali navzoči trije zvezarji.

Nekateri zborovalci so izrekli željo, da priredi gosp. Brinar shod v okraju, kar so zastopniki izvrševalnega odbora z veseljem obljubili.

V lepih besedah je g. predsednik Verdnik ponovil uspehe današnjega shoda in je pozval kmete, da se držijo današnjih sklepov in se ne dajo oplasiti od nikogar, kajti potem bo, kakor poslednjič, tudi tokrat zmaga naša. Nato je zaključil pomembni volilni shod.

Shod zaupnikov v Mestinju

se je vršil 12. t. m. ob 1. uri popoldne. Častno je bil zastopan rogaški okraj in tudi šmarske občine so po večini poslane svoje zastopnike. V imenu izvrševalnega odbora je otvoril shod V. Spindler; predsednikom je bil izvoljen g. M. Kregar, posestnik iz Št. Petra na Medv. selu. Na to je Spindler v daljših izvajanjih očrtal delokrog in naloge deželnega zbora ter zahteve, ki jih imamo Slovenci do njega. Posestnik Potočnik iz Žetal je predlagal po daljših izvajanjih, v katerih je očrtal delovanje lazi kmečke zveze, ki ljudstvo za nos vodi, za kandidata naprednih Slovencev v šmarsko-rogaškem kmečkem vol. okr. g. M. K. Berlisga, posestnika, trgovca in poštarja v Žetalah. Predlog je bil z velikim odobranjem vzet na znanje in se je po izvajanjih g. Sotoška, Spindlerja in drugih enoglasno z navdušenjem sprejel.

G. Berlisg se je zahvalil za zapanje, obljubil, da bo v slučaju izvolitve vestno zastopal tlačeni narod in težnje kmetijskega stanu; če pa tudi ne bi zmagal, ne bo zaradi tega pustil nadaljnega dela za napredek slovenstva v okrajih; ni nečastno pasti kot vojak na političnem bojnem polju. Poziva vse, naj ga krepko podpirajo, da bo izid časten za narodno stranko, naj nemudoma uvedejo agitacijsko delo, ki se ima v vsaki posamezni občini v teh tednih izvršiti. Posebno je opozarjal še na agitacijsko sredstvo nasprotnikov: „vera je v nevarnosti“ in kazal na brezmejno lažnjivost te fraze in na ostudno izrabljanje verskih čustev v volilnem boju. Nato je predsednik med splošnim navdušenjem zaključil shod. — Somišljeniki — naprednjaki v okrajih Šmarje-Rogatec! Vaš kandidat je: M. K. Berlisg, posestnik in poštar v Žetalah. Vsakega izmed nas in vas častna zadeva je, da se vržete z vso silo v volilni boj. Podrobna navodila dobe posamezniki.

Zaupni shod v Ormožu.

Ni se veliko vabilo za ta zaupni shod; nismo se poslužili ne lepakov ne pisanih vabil; mož je povedal možu in zbralo se na: je 12. t. m. lepo število v Ormožu. Bili so to stari znanci iz prejšnjih bojev za napredno kmečko stvar, kmetje iz Obriža, Ivanjkovec, Sv. Bojanka, Huma, Loprič, Pušinec, Sv. Tomaža, Velikenedelje, časno število Središčanov, zaupniki iz ptujskega okraja, nekaj obrtnikov in gg. učiteljev. Vladala

je vzorna edinost in navdušenje za našo dobro narodno stvar — mnogo obetajoč začetek volilnega boja v ptujsko-ormoškem okraju. Otvoril je shod predsednik okr. odb. „Nar. str.“ g. Jos. Šinko z lepim pozdravnim govorom. Nato je izročil pozdrave naprednjakov v ptujskem okraju g. nadučitelj A. Pesek. Domačin urednik Lešničar je nato v daljšem govoru pripovedoval, kako je prišlo do tega volilnega boja in označil vzroke, kateri nas silijo, da v kmečkih občinah sodnih okrajev Ptuj-Ormož postavimo poleg g. dr. Ploja, čegar kandidaturu vsi odobravajo in jo bomo po svojih močeh podpirali, tudi še jednega moža iz napredne slovenske kmečke stranke. (Pritrdjevanje.) Vname se na to živahen razgovor o osebi kandidatu. G. Lovro Petovar predlaga veleposestnika g. Jakoba Zadravca. (Soglasno dolgotrajno odobranje.) Po navdušenih govorih nekaterih zaupnikov se sprejme ta kandidatura soglasno. G. Jakob Zadravec se je izrazil, da sedaj še ne more končno dati svoje besede, a da bode v slučaju sprejema kandidature kandidiral na naprednem kmečkem programu Nar. stranke, trdil pa se bode tudi, da kaj doseže za slovensko obrtništvo. (Pritrdjevanje.) Govorilo se je še o notranjih strankinih zadevah, na kar se je lepo obiskan zaupni shod zaključil. K sklepu poročila bodi le še to omenjeno, da je vzbudila kandidatura g. Jak. Zadravca tako splošno navdušenje in simpatije, da je njegova izvolitev z g. Plojem že danes zagotovljena. Nismo zastopnj v tem okraju dobili l. 1907 pri državnozbornih volitvah v dokaj težavnejših okoliščinah za g. Zadravca nad 2 tisoč glasov!

Zaupni shod v Rajhenburgu

se je vršil 12. t. m. ob 11. uri pri Unšildu na velikonočni ponedeljek. Iz vse h krajev kmečkega volilnega okraja so se zbrali zaupniki, bilo jih je do 100. Predsedoval je vrlji župan iz Stolovnika g. Anton Kunej, g. naduč. Jamšek pa je bil zapisnikar. G. Miloš Stibler iz Celja je nato pričel razgovor o deželnozbornih volitvah s posebnim ozirom na brežiški okraj. Podal je kratek pregled o sedanjem položaju štajerskih Slovencev, o hudem boju, ki ga bijejo Nemci zoper Slovence, o upravičenosti kompromisnega predloga od strani narodne stranke, klerikalci odklonijo kompromis. Našel je nato celo vrsto drugih klerikalnih grehov, ki so vzbujali veliko ogorčenje. Glede volitev samih spominja zborovalce na boj Kunej-Jankovič, že takrat, ko še ni bilo narodne stranke, so kmetovalci tega okraja jasno pokazali, da so samostojni, napredni in se ne dajo komandirati od kaplanov in mežnarjev. Izberite si zopet sami kandidata po svoji volji. Toda eno ne smemo pozabiti: narodna stranka je zahtevala kompromis, da pridejo v deželni zbor najboljši izmed najboljših. Kompromis je razbit, klerikalci bodo privlekli na bojišče zopet svoje idijotske kandidate in slepili z njimi neuke množice, toda vse to nas ne sme premotiti, mi moramo v svoji stranki in glede svojih kandidatov tudi sedaj ostati na stališču: najboljši izmed najboljših. G. Benjamin Kunej priporoča na to kandidaturu g. Ivana Malusa, veleposestnika na Bizeljskem in slavi njegove vrline. Nastane nepopisno navdušenje. G. Malus se zahvaljuje. Veselje ima nad probujanjem kmečkega stanu, zato rad sodeluje, ako ga kličejo. Pa poslanec mora biti vodja v svojem okraju. Vodja pa lahko neizmerno mnogo koristi, pa tudi neizmerno mnogo škoduje. Prvo obljubi, da se za volilce ne bo brigal samo do volitev, temveč bo po volitvah neprenehoma prirejal poučne shode. Nadalje govori

o raznih kmečkih vprašanjih, vsi navzoči so se čudili temeljitemu znanju in globokim mislim. Posebno lepo je dokazal, da želi klerikalizem, ki je proti ljudski izobrazbi, pogin malega, srednjega kmeta, da nastanejo razmere kakoršne so na italjanskem in Angleškem: bogati veleposestniki in hlapci pa berači, srednjega posestva ni več! Nasvetovalo se mu je, pravi, da naj udriha po učiteljstvu, vzbudilo je velikansko navdušenje, ko je tako odkritosrčno in razumno pobijal ta nasvet ter še enkrat izjavil, da je eno prvih sredstev za gospodarski napredek našega kmetijstva izobrazba.

G. Benjamin Kunej priporoča kandidato g. Franca Brinarja v splošni skupini. Soglasno sprejeto, takoj se je odposlala sledeča brzojavka: »Shod narodne stranke Žalec. Narodni volilci zbrani v Rajhenburgu navdušeno pozdravljajo kandidato Franca Brinarja v splošni kuriji Celje-Brežice-Slovenj-gradec.« Kunej.

Predstavi se na to g. Rebek kot kandidat spodnještajerskih mest in trgov v splošni kuriji. Priporoča, da mora vsak Slovenec v tej skupini na volišče, da nas vlada ne bo mogla več tajiti! Nato razvije program: šolstvo sploh, nemški sodeležani nam ne privoščijo ničesar. Srednje šole, ravnatoko pa tudi obrtne in sploh razne strokovne šole, povsod opažamo sovraštvo do Slovencev. Zahtevamo slov. dež. šolski svet, slov. trg. zbornico. Ta mandat mora biti enkrat naš, pripravljajmo se torej že sedaj, da bo prihodnjič zmaga tem ložja. Za sedaj pa ni izključena ožja volitev, pri kateri bi odločevali Slovenci. Zato vsi na volišče! Tudi g. Rebeka so zborovalci navdušeno pozdravljali.

Vršil se je razgovor o taktiki, o agitacijah, katerega so se udeležili razni govorniki. Ob 1. uri popoldne zaključil g. predsednik zborovanje. Omenimo še, da klerikalcev ni bilo blizu.

Opozarjamo somišljenike v zadnjem trenutku, naj pregledajo povsod, kjer je še to mogoče,

Volilne imenike, naj reklamirajo vse nasprotnike, ki nimajo volilne pravice bodisi v tej ali oni skupini, ven.

Pazite, da ne bodo klerikalni agitatorji podkupovali volilcev. Pri zadnjih državnozbornih volitvah je eden državnozbornih kandidatov delil med otroke volilcev razne stvari: žepne robce itd. To je kaznivo! Vsak tak slučaj nam nemudoma naznanite!

Postava o svobodi zborovanja.

1. Katera zborovanja stoje pod varstvom?

Zborovanja kandidatov za vse javne zastope kakor za državni zbor, deželni zbor, okrajni zastop, občinski zastop, šolski svet, bolniške blagajne i. t. d.

Nadalje vsa postavno sklicana zborovanja po društvenem in shodnem zakonu, v katerih se obravnava o javnih zadevah.

2. Kaj je kaznivo?

Če se zabranjuje k takim zborovanjem pristop osebam, ki imajo pravico udeležiti se zborovanja; če se kdo neupravičen vsili na tako zborovanje; če odriva in prežene navzoče zborovalce, voditelje ter reditelje zborovanj; če se s silo ustavlja zborovanja se tičočim naredbam voditeljev ter rediteljev, ali ovira te naredbe. — Pri zborovanjih, ki niso podvrženi društvenemu zakonu, veljajo za voditelje in reditelje toliko časa sklicatelji, dokler se ne določi vodstvo in rediteljstvo.

3. Kako se kaznuje.

Kaznujejo se prestopki proti tem določbam z zaporom od enega tedna do treh mesecev. Ako se je več oseb pogovorilo ter se skupno pregrešilo proti tem določbam, se povzročitelji in sodeleženci kaznujejo s strogim zaporom do 6 mesecev.

Opozarjamo na te določbe sedaj, ko se je pričelo volilno gibanje.

Somišljeniki v posameznih občinah naj bodo sedaj ob času volitev v vedni stiki, naj pazno zasledujejo gibanje nasprotnikov in naj nam vsak najmanjši dogodek javijo.

„Trnjeva pot“.

VII. pismo iz občine Kokarje.

Zahtevati od glavarstva in drugih državnih uradov izključno slovensko dopisovanje ni nobena trnjeva pot.

Kokarski župani hodijo po ti poti že 4 leta, a nobenega še ni na nji kaj zbdlo.

Priznati se mora, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Celju vsaki županovi zahtevi po slovenskem dopisovanju vselej v smislu zakona ustreglo.

Tupatam se pač na leto do dva ali trikrat pripeti, da pride od glavarstva pismo z nemškim naslovom ali priporočeno pismo z nemško povratnico ali kaka nemška tiskovina, bodisi da se na glavarstvu „zmotijo“ bodisi, da poskušajo izvedeti ali so občinski

funkcionarji še vedno dosledni varuhi pravic slovenskega jezika. No, take „pomote“ oziroma poskuse, zavrne naš zavezni župan Praznik Josip vedno na ta način, da se nenačeto pismo oziroma povratnica vrne glavarstvu, z naznanilom, da se iz nemškega naslova sklepa, da je v kovertu nemški dopis. Ker ima občina v smislu določb člena XIX. državnega zakona z dne 21./XII. l. 1867. drž. zak. broj 142 pravico slovenski jezik in slovensko narodnost **čuvati** in gojiti ne samo doma temveč povsod torej tudi v državnih uradih in ker je bil ta zakon izdan za določitev pravic državljanov, so državni uradi dolžni slovenskim občinam dopisovati v slovenskem jeziku. Ker tvorijo naslovi in drugi napisi na kovertih del tega dopisovanja in mora slovenski jezik v vseh poštinih uradih imeti z nemščino jednako veljavo, zahteva občina, naj bodo tudi vsi naslovi in napisi na kovertih slovenski.

Občina Kokarje se je postavila na stališče zakona, da ji gre pravica slovenski jezik čuvati in gojiti. Državni uradi so začetkoma sicer neradi ustrezali njeni zahtevi, a videč, da ostane občina dosledna in da se ona ne da odvrniti iz svojega zakonitega pota, so se udali.

V občini Kokarje ima torej slovenski jezik ne samo svojo gojiteljico temveč tudi zvesto varuhinjo svojih pravic v vseh deželnih in državnih uradih.

Zasluga za to gre županu in zavednim odbornikom, ki so svoj razum in svoje srce odprli spoznanju, da je občina samostojna ali avtonomna korporacija, ne pa služkinja uradnikov.

Hvala Bogu, da občina Kokarje ni osamljena, je več občin na Štajerskem, ki se zavedajo svojih pravic in moči, toda premalo jih je. Mnoge si krivo domišljajo, da bi se s tem zamerile pri glavarstvu in da bi morale radi tega trpeti šikane oblastnij. Prazen strah! Kriva domišljija! Občina Kokarje se ne more v ti zadevi ničesar pritoževati. Vse ji gre gladko izpod rok. Njena pot se ji zdi rožnata; kajti v svoji avtonomiji je dosegla vse jezikove pravice za sebe in narod svojega področja.

Trnjeve poti torej ni!

Domisljija vedno grdo vara. Naj vlada jasnost v glavah in dušah naših! Prihodnjič več. Zdravstvujte!

Pravicoljub.

Pazite, da ne bodo klerikalni agitatorji popisovali glasovnic!

Iz političnega sveta.

u Češki minister-rojak dr. Žaček namerava ustanoviti v svojem ministerstvu posebno mesto poročevalca za šolske zadeve.

Nov ponemčevalec za Štajersko. Podpredsednik praškega poštnega ravnateljstva znani ponemčevalec Swoboda se ne povrne več v Prago, kakor so nemški listi včeraj poročali, mariveč bode imenovan za podpredsednika v Gradec. Nemški listi se zaradi tega silno jeze, ker se ta dični nemški mož mora vkljub svojim zaslugam za »sveto nemško stvar« umakniti iz Prage, kjer je nemštvu s tako vneto služil. V Prago pride za podpredsednika poštne svetnik Čarda iz trgovinskega ministerstva. Naše poštne ravnateljstvo v Gradcu bo pa imelo sedaj kar dva odločno nemška moža in vneto germanizatorja predsednika Pokornega in podpredsednika Swoboda na čelu, katera bodeta ponemčevala naš pošten urad na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem. Opozarjamo že sedaj naše poslance na to za nas žaljivo imenovanje Hoehenburger-Weisskirchnerjeve vlade. Pod štajerskim poštним ravnateljstvom je toliko slovenskega ozemlja, da je zahteva, da se za podpredsednika tega oblastva imenuje Slovenca, več kot upravičena. Ravnopravnosti in pravičnosti zahtevamo povsod, tudi v poštini upravi, ki stoji z materijalnimi koristmi slovenskega prebivalstva na Spodnjem Štajerskem, Kranjskem in Koroškem v najtesnejši zvezi.

u Cesar baje odstopi vladne posle prestolonasledniku, tako poroča „Ostdeutsche Rundschau“. Namerava se prirediti cesarju veliko zahvalno izjavo, ker je bil mir ohranjen. Ob tej priliki prevzame cesar naslov kralja Bosne in Hercegovine. Koj na to bo pa cesar odstopil vladne posle prestolonasledniku. Odgovornost za to vest prepuščamo seveda nemškemu listu.

u Siaročeski izvrševalni odbor je v svoji seji dne 7. tm. sklenil, delovati na to, da se uveljavi v vseh slovanskih deželah načelo, da morajo biti imenovani uradniki in sodniki dotične slovanske narodnosti.

o Nasilstva proti Slovakom. Pri volitvi v pazinskem okraju je bil dne 5. t. m. izvoljen madžaronski kandidat dr. Ochaba proti Slovaku dr. Milanu Ivanki. Ivanka je dobil 636 glasov, Ochaba pa 969. Za Madžara Ochabo so glasovali mrtvi, v Ameriko izseljeni in neprisotni pod varstvom 400 orožnikov. Predsednik ene volilne komisije je bil dr. Ivanke osebni sovražnik, madžarski katoliški župnik Chrenka,

Sovražnik je začudeno vzdignil glavo, da pogleda, kaj pomeni ta krič, jaz pa sem mirno korakal Barbarosi nasproti.

Toda zdaj me ugledajo naši, in krik je potihnil. Začeli so zbežavati po zidovju in kazati s prstom na me: „Glejte ga, glejte!“

To je opozorilo Turke, da so tudi oni začeli gledati po meni in da so nehali z napadom.

Ko me opazi Barbarosa, izdere naglo meč, in si poskusi s prstom ostrino. Nato si popravi turban na glavi in mi zakliče:

„Hej, fantek, pridi, pridi!“

„Saj grem“, odvrnem Turčinu.

Po turških vrstah je zašumelo. Vojaki so zapuščali zidovje in od vseh strani so hiteli na kraj, kjer se ima vršiti dvoboj. Tudi naši so se začeli zbirati.

Dalje prihodnjt

LISTEK.

Martin Močan.

Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

Spisal: Robert Košar.

(Dalje).

Jaz sem se razburil tako, da sem odložil meč, ter metal Turke kar z rokami čez zid.

„Dobro delaš, sinko, dobro“ so dejali oče.

Pri tem pa so nehote pomolili glavo in rame čez zid in v hipu jih je zadela turška pušica v levo roko, da so bolestno vzkliknili: „Joj, zadet sem!“

Skočil sem na zemljo, ter jim izdrl pušico. Rana je bila nevarna, kajti ostrina je prerezala veliko žilo. Najhujše pa je bilo to, da je ta dogodek slabo uplival na naše ljudi. Od moža do moža se je razširila novica: „Močan je ranjen, našega poveljnika je zadela pušica.“

Zato so oče zatajili bolečine, si za silo obvezali rano ter hitro zbežali okrog zidovja, da so se pokazali ljudem, ki bi sicer obupali, ako bi vedeli, da so brez poveljnika.

Zopet smo vrgli Turke čez obzidje, ali zdaj je sultan poslal svoje najboljše vojake v boj. Veliki topovi so začeli grmeti in strašno silo so pritiskali na zidovje.

Obupno smo se branili z zadnjimi močmi, toda že je stopil tu in tam kak Turek na obzidje, da skoči v tabor med nas. Žene so obupno zavpile, možem pa so zašepetale blede ustnice: „Konec nas je, konec.“

Ker oče niso mogli vzdigniti meča vsled neznosnih bolečin, zato sem jaz pomagal, kjer je bila sila najhujša.

Ravno sem zopet prekotatil dva Turka, ter ju vrgel v globočino, kar zagledam ogromnega Turčina, ki se je počasnih in zibajočih se korakov približal obzidju. Turki mu gredo s pota, tako da je korakal kakor med člove-

škim drevoredom. V hipu sem zaprl oči, kajti zdelo se mi je nemogoče, da bi zagledal tistega, ki si ga je najbolj zaželelo moje srce. Ko pa sem zopet spregledal, sem spoznal — Barbaroso, katerega je sam sultan poslal v boj, da naredi pot drugim janičarjem.

Brzo sem se zahvalil Bogu za izkazano milost, da mi je postavil nasproti tega silnega turškega junaka, Mariji pa sem še enkrat hitro obljubil tako dolgo in debelo svečo, kakor je Barbarosa dolg in debel.

Nato sem skočil na obzidje, z obzidja pa med Turke.

Turki so se me tako ustrašili, da niti jeden ni zamahnil po meni, če ravno se v istem hipu ne bi mogel braniti. Obstali so, kakor bi se spremenili v sohe.

Ko so naši zapazili, da me ni več v taboru, so zavpili s prestrašen m glasom:

„Martina ni več med nami, Martin je padel čez obzidje.“

ki je načeloma odklanjal skoro vse one volilce, ki so hoteli dati svoj glas slovaškemu kandidatu. „Nepszava“, glasilo soc. demokratov na Ogrskem piše: „Vse občine so žandarji zasedli, kateri so dobili od političnega oblastva povelje, da s puškinim kopitom naženejo vsakega iz občine, ki razdaje letake proti Ochabi. Trije železniški delavci so razdajali madžarske letake, na katerih so bili naštetih grehi koalicije proti ljudstvu ter se železniške uslužbenice pozivalo, naj ne glasujejo ne za Ivanko ne za Ochabo. Orožniki so je prijeli in peljali pred političnega uradnika. Ta jih je sprejel z besedami: Zakaj niste te lumpe ubili; ako še enkrat dobite take puntarje v roke, počite ga s kopitom po glavi, da pogine.“ Ta dični uradnik bode tožen, da je navajal orožnike k umoru — toda pred ogrsko justico so taki poštenjaki vedno nedolžni.

a Število dovoljenih rekrutov znaša v avstr. državni polovici za skupno armado in mornarico 59.624 mož, za domobranstvo 19.240 mož.

b **Odobrenje avstro-turškega protokola.** V ponedeljek 5. t. m., pol leta po proglašenju aneksije, je turški parlament s 136 glasi proti 46 (18 se jih je zdržalo glasovanja) odobril protokol, s katerim se Turčija odpoveduje svojim pravicam na Bosno in Hercegovino ter sprejema od Avstro-Ogrske 2½ mil. turških lir (54 mil. kron).

u **Na Turškem** so nastali nemiri. Vojaštvo se je spuntalo in zasedlo parlament. Umorili so ministra pravosodja, ki so ga baje zamenjali s predsednikom državnega zbora, in tudi minister mornarice je težko ranjen, ko se je izvedelo, da je vlada odstopila, so se vojaki vrnili v vojašnice. Zavladal je mir.

Nastavite povsod spretne agitatorje! Naše trdno napredne volilce okrepite v prepričanju, omahljivce pridobivajte s treznim in razumnim nastopom!

Skrbeti se mora že danes za to, da vsak naprednjak pojde na volišče! Nikdo se ne sme izgovarjati: bo že brez mene tudi šlo! Vsakega državljan je dolžnost, da se udeležuje političnega gibanja, da se poslužuje svojih državljanjskih pravic!

Volilni boj.

d **K reklamacljam.** Ponavljamo, da so v skupini kmečkih občin opravičeni vsi voliti, ki so bili dne 28. febr. 1909 najmanj 24 let stari, stanovali 1 leto v občini in plačujejo ali 20 kron osebno-dohodninskega ali 10 kron direktnega (cesarskega) davka. Za reklamacije, ki se napravijo ali ustmeno ali pismeno, veljajo kot dokumenti krstni list, domovnica in davčna knjižica. — Vsi, ki so bili 28. febr. 24 let stari in plačujejo manj davka ali pa nič in ki so stanovali 28. febr. že 1 leto v občini, volijo v splošni skupini. Pozor, zaupniki!

d **Vera bo v nevarnosti!** Še par dni, in stali bomo sredi volilnega boja. Preveč že poznamo naše klerikalce, zato že lahko naprej prerokujemo, katero pot bodo ubrali klerikalni možgani. — Raznovrstne so nesreče, ki preživijo na ubogo človeško paro. Ko bi ljudje vsaj vedeli, kje jim nevarnost preti, lahko bi se kolikor toliko varovali! Zato smo srečni, da lahko svoje čitatelje že v naprej opozorimo vsaj na eno veliko nevarnost, ki bo v prihodnjih dneh vstala, mogočna in grozna in ki bo pretela vsak hip zadaviti ne-

dolžno žrtev. Ne uganeš? Vera bo prišla zopet v veliko nevarnost, bližajoče se deželnozborske volitve so revico, ki se je od zadnjih državnozborskih volitev komaj nekoliko oddahnila, zopet spravile na rob prepada. Neverjetno zmigavaš z glavo? Prav res, vera bo zopet v veliki nevarnosti. Tako vsaj se bo glasilo z vseh prižnic, tako bo šlo iz ust do ust med klerikalnimi agitatorji, tako si bosta odpevala pater „Gospodar“ in ambiciozna tercijska „Straža“. Toda prijatelj, ne boj se za svojo vero! Ne tvoja, pač pa vera tistih bo v veliki nevarnosti, ki nalašč ne znajo ločiti posvetnega od verskega, ki barantajo z vero kakor kravji mešetarji, ki mislijo, da je najboljši duhovnik tisti, ki se peha za posvetnimi častmi in se lovi za poslanskimi dijetami namesto da bi izpolnjeval svoj duhovniški poklic, tistih posvetnjakov, ki so že davno izgubili vero, zdaj pa se obešajo za duhovniške škricice, da bi ujeli z njih pomočjo kak mandat. Da, vera teh ljudi bo v veliki nevarnosti!

v **Spovednice na delu.** Somišljenik, ki je šel te dni h kapucinom v Celju, da opravi tam svojo velikonočno pobožnost, nam je pravil, da mu kapucin ni hotel dati odveze, ker čita „brezverske uste“ „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“. Kapucin je striktno izjavil, da imajo višji nalog v tem oziru najstrožje postopati. Oba lista sta baje v indeksu. O tem še nam ni ničesar znanega. Čudili bi se trdi, zakaj bi nas visoke cerkvene oblasti djale na indeks? Bijemo sedaj proti duhovščini pač hud politični, a nikakega kulturnega boja. Ali bi duhovščina s svojo nestrpnostjo res rada napela skrajne strune? Slučaj jasno kaže, kako se danes dela proti nam in našim listom, da bi se jih zatrla in bi potem dobila duhovščina absolutno oblast nad narodom. — Veliko težji bi bil za nas ta boj, ako bi imeli opraviti s — poštenimi in značajnimi ljudmi. Ker pa vodje duhovniške stranke s svojimi dejanji sami najbolj pobijajo isto „vero“, katero za denar in profit branijo, lahko vstrajamo, četudi se nam bode še povsod škodovalo in nasprotovalo, ne naravnost, temveč po spovednicah in po ženskah. Za naše somišljenike nastane s tem sveta dolžnost, da s toliko večjo vnemo skrbje za svoj liste. Mi bodemo pa vočigled takemu zahrbtnemu in nepoštenemu postopanju tudi postrili svoje orožje. Saj to lahko storimo — kajneda gospodje Roškari in tovaršija?

A. Splošna skupina. Voli 7. majnika. Bele glasovnice.

V tej skupini voli vsakdo, ki ne plača nič ali pa manj ko 10 K direktnih ali cesarskih davkov.

I. vol. okraj:
Celje-Brežice-Slov. Gradec.
(Sodni okraji: Brežice, Kozje, Sevnica, Laški trg, Celje, Šmarje, Vranksko, Gornjigrad, Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberk.)

Naj zapiše vsak tak na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Franc Brinar nadučitelj v Gotovljah.

u **Brinarjev protikandidat** je Franc Pišek nekje od Maribora. Mož je tudi državni poslanec, pa dozda se za svoje volilce tam gori pri Mariboru ni nič dosegel. Kar klerikalni časopisi pišejo o njegovih zaslugah, je vse laž. Pišek se da voditi kakor slepo orodje od mariborskih duhovnikov.

Delavstva in malega kmeta in njegovih potreb ne pozna. Mi imamo pri nas zmožnih mož dovolj, da nam ni treba Korošičevega kandidata tam od Maribora.

Ne bojte se groženj in maščevalnosti! Naznanite nam takoj, če bi vam kak klerikalec zavoljo vašega prepričanja grozil, ali če bi vas z grožnjo hotel odvrniti od glasovanja. Za vsakega takega se bo poskrbela občutna kazen.

II. Volilni okraj splošne mestne skupine.

V tem volilnem okraju so vsa mesta in vsi trgi, ki volijo že v mestni (privilegirani) kuriji. Samo da v tej skupini volijo samo tisti, ki ne plačajo nič ali pa manj ko 10 K cesarskega davka.

Vsak slovenski volilec naj zapiše na glasovnico ime narodnega kandidata:

Ivan Rebek ključavničarski mojster v Celju.

Pazite, da ne bodo nasprotniki pobrali legitimacij in glasovnic!

B. Kmečka skupina. Voli 17. majnika. Modre glasovnice.

V tej skupini voli vsakdo, ki plača najmanj 10 K cesarskega ali direktnega davka.

I. volilni okraj:
Celje-Laški trg-Vranksko-Gornjigrad.
Naj zapiše vsakdo na glasovnico imeni obeh kandidatov nar. stranke:

Franc Goričan posestnik in kmetijski potovalni učitelj v Mariboru. dr. Rihard Karba zdravnik na Vranskem.

a **Sree in pogum** ima baje Terglav za slovenskega kmeta . . piše „Straža“ in to bode že dovolj za naše kmete. Dvomimo! Sree in razum je pa treba na pravem mestu pokazati, je treba nekaj storiti, v odločilnih hipih nastopiti in ali je to storil Terglav, ali je vooče zmožen kaj takega storiti?

u **Narodni volilec v celjskem okraju!** Volilna shoda za deželni zbor se vršita v nedeljo 18. tm. in sicer ob 3. uri popoldne pri g. A. Plaskanu v **Braslovčah**, in ob 3. uri pop. v **Trnovljah** pri Pilihu p. d. Ložnarju. Udeležite se shodov v častnem številu!

a **Klerikalni zaupni shod** se je vršil v pondeljek dop. v Celju pri „belem volu“. Kandidatom v kmečkih občinah celjskega okraja sta postavljena dr. Benkovič in — Terglav. Udeležencev ni bilo mnogo, a med njimi je bilo, kakor nam zatrjuje očividec, samo — 14 duhovnikov. „Ljudska“ volja se je baje za dr. Benkoviča in Terglava odločila v pol uri.

Naznanite vsak slučaj zlorabe prižnice in cerkve za volilno agitacijo.

Naznanite vsak slučaj, če spovedujoči duhovnik hujška proti našim listom.

II. Volilni okraj: Brežice-Sevnica-Kozje.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Ivan Malus ekonom na Bizeljskem.

u **Narodni volilec v brežiškem okraju!** Pridite mnogoštevilno na shode naših kandidatov Ivana Malusa z Bizeljskega in kandidata splošne skupine Franca Brinarja iz Gotovelj. Shodi se vršijo v **Kapelah** ob 8. uri zj. v gostilni g. Zorčiča, v **Dobovi** ob ½12. uri dop. pri g. J. Kovačiču in na **Bizeljskem** ob 3. pop. pri g. Blažinčiču.

b **Iz Brežic.** Včeraj, 13. aprila je imelo politično društvo „Sava“ zaupni shod, katerega se je udeležilo le kakih 40 oseb. Za kandidata v splošni kuriji je bil proglašen Pišek, za kmečke občine Brežice—Sevnica—Kozje pa dr. Jankovič. Poslanec Pišek je delal na zborovanju dr. Benkoviču korajžo, češ, da mu bo on pomagal pregnati po Savinski dolini strahove . . Zborovanje je bilo v splošnem prav klaverno. „Gospodom“, katerih je bilo 13 (nesrečna številka), se je najbrž zdelo, da hodijo strahovi po brežiškem okraju.

Somišljeniki! Za vojsko treba denarja! Nabirajte in darujte za narodni sklad!

III. Volilni okraj:
Slovenji Gradec-Šoštanj-Marenberk.
Naj zapiše vsakdo na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Dr. Anton Božič odvetniški kandidat in posestnik v Celju.

u **Narodni volilec v šoštanjškem okraju!** Vaš kandidat dr. Anton Božič priredi v nedeljo 18. tm. ob 3. uri pop. pri g. Gregoreviču v **Družmirju** volilni shod. Pridite v velikem številu iz Družmirja in sosednih krajev. Somišljeniki, glejte, da bo udeležba velika!

u **Narodnjaki v slovenjgraškem, marenberškem in šoštanjškem okraju, čujte!** „Slovenec“, glasilo slovenske duhovščine, ki bi naj širila smisel za resnico, prinaša o vašem lepem shodu v Slov. Gradcu poročilo, ki vam ga tukaj podamo, da vidite, kako resnicoljubni so gospodje duhovniki: „Na volilnem shodu nar. stranke v Slov. Gradcu je bila s kakimi 15 glasovi sprejeta kandidatura dr. Božiča za kmečko skupino. Shoda se je udeležilo 60 oseb (natančno!?!), med temi precej (zakaj ne nad polovico??) udov kmečke zveze, nekaj (!) malih uradnikov (po stopnji ali po rasti??), visokošolcev, ženskih in otrok. Dr. Koderman je napadal duhovščino (seveda, kakor svoj čas Spindler v Št. Janžu!), nadučitelj Šalomon mu je „živio“ klical in neki (??) uradnik mu je pomagal. V imenu Marenberžanov je priporočal kandidaturu dr. Božičevo gosp. Mravlak. Drž. poslanec Ježovnik je priporočal volitev po prepričanju in ni hvalil nobene stranke. Shod bi se bil mirno vršil, če bi dr. Koderman ne bil tako razdražen. Ne vemo, kaj ga je tako hujzilo, da je strašno vpil s svojim hripavim glasom.“ To ve povedati nad vse resnicoljubni duhovniški „Slovenec“ o vašem shodu (kar je v poročilu med oklepaji, so naše pripombe!) Čitajte in — sodite!

u **Dr. Verstovškova kandidatura.** Ta gospod profesor povsod zelo čudno

začenja svojo karijero. Kakor je znano, je začel g. profesor svojo politično karijero pri taroku z duhovniki v „N. domu.“ Čudno je začel tudi svojo kandidaturu: omizje 6 duhovnikov in 9 kmetov je bil izraz „ljudske volje“ za g. profesorja. Prav klavern začetek, kaj ne, g. profesor? Škoda, da niso volitve v predpustu!

a Kako so postavili klerikalci dr. Verstovška za kandidata. Na veliki petek stopili so gospodje skupaj. Sedli so okoli pogrnjene mize male posebne sobe v „Narodnem domu“ v Slovenjem gradu in sicer so bili med drugimi navzoči dr. Verstovšek, ki je prijadral iz Maribora z usnjeno torbico v rokah, kakor da bi prišel beračit za mandat, dalje njegov spremljevalec g. dr. Korošec iz Maribora, g. F. Pečnik, župnik v Staremtrgu še s štirimi drugimi duhovniki brati, g. exkandidat Günther itd., v vsem skupaj 16 mož, od katerih je pa bilo volilcev samo 10. — Najprej so gospodje pozvali Güntherja, naj se izjavi glede kandidature. Gospod Günther se je s kislim obrazom kandidaturi odpovedal. — Na to so poslali duhovni gospodje dr. Verstovška vun ter potem sklepali o njegovi kandidaturi, ki je bila sprejeta. Zvezarski volilci pa delajo sedaj kisle obraze, ker se jim je vsilil od duhovnikov kandidat, ki ni ne sposoben in ne voljen se potegovati za kmečke koristi. — Poparjenost med zvezarji je splošna.

Somišljeniki! Sklicujte povsod majhne shode po vaseh ter poučujte volilce!

IV. Volilni okraj: Šmarje-Rogatec.
Naj zapiše vsakdo na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Maks Berlisg
posestnik, trgovec in poštar
v Žetlah.

a Narodni volilci v šmarskem okraju! V nedeljo 18. tm. se predstavi kandidat narodne stranke za kmečki okraj Rogatec—Šmarje gosp. Maks Berlisg na **Ponikvi** v gostilni g. Zdolška na Gmajni ob 9 uri dopoldne in v prostorih g. Flor. Goleža v **Št. Vidu pri Grobelnem** ob 3. uri popoldne. Narodnjaki, skrbite za lepo udeležbo! Volilci, pridite mnogobrojno!

Kandidat duhovnikov v šmarsko-rogateškem okraju je posestnik Jakob Vrečko iz Ponikve.

C. Skupina slovenskih trgov.

(Mozirje, Gornjigrad, Ljubno, Braslovče, Vranksko, Žalec, Rajhenburg, Kozje, Središče, Veržej, Studenci pri Mariboru, Št. Juri ob J. ž., Šmarje).

Voli 24. majnika.
V tej skupini voli vsakdo, ki plača najmanj 10 K direktnega ali cesarskega davka.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Dr. Vekoslav Rukovec
odvetniški kandidat in posestnik v Celju.

Poročajte, kam in komu bi v času volilnega boja kazalo pošiljati po več izvodov naših časopisov!

D. Za vse volilne okraje „nemških“ mest in trgov je slovenski števeni kandidat
dr. Gvidon Serneč
odv. kandidat v Celju.

Štajerske novice.

a Kandidat župnik Ozmec — kmečki prijatelj? Kako izgleda ta prijatelj kmetov, smo poročali že lansko leto ob času suše. Kmetje njegove fare so namreč nabrali 14 K ter mu jih prišli ponuditi, naj bi priredil procesijo za dež. Ozmec je pa kislo pogledal 14 kronc in začudenim kmetom dejal, da za 14 kronc ne bo mnogo dežja. To se pravi z drugimi besedami: Ozmec je iz kmetov naravnost norce bril. Lep „Kmečki“ prijatelj! — Proti Ozmecu so v njegovi fari celo njegovi lastni pristaši ogorčeni. Pri zadnjih občinskih volitvah je namreč tudi par kmetov, ki so mu dozdej slepo sledili, „izbalsiral“ iz odbora. So mu bili premalo verni in katoliški?

b Volitve v laški okrajni zastop se bodo vršile 3. junija.

b Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Na velikonočni pondeljek smo spremili k zadnjemu počitku velespoštovanega g. Matija Zupanca. Mož je bil kremenit značaj, je že dosti pretrpel za slov. narodne pravice ter bil daleč na okrog splošno priljubljen. V dokaz temu je bil spreved tak, da se težko spominjamo enako veličastnega. Lahko trdimo, da se je spreveda udeležilo čez 1000 oseb. Tudi trška požarna bramba je izkazala dragemu pokojniku zadnjo čast. Govornik je v vznesenih besedah slavil rajnega „Matička“ kot vzornega Slovenca, dobrega in občespoštovanega prijatelja. Z ginjenim srcem se je poslovlila žalujoča množica od drugega sorodnika in zvestega prijatelja. Blag mu spomin!

b Umrl je v Vučji vasi 12. t. m. posestnik g. Matjaž Kralj. Bolehal je že dolgo časa na sušici.

b Podivjanost. Župana v Spuhli pri Ptujju je na Velikonoč obstrelil nek fant, katerega je opominjal, naj ne strelja z revolverjem. Župan je ranjen na trebuhu in nogi.

b Imenovana je za poštarico v Studencih pri Mariboru poštna ekspedijentinja gca. M. Wambrechtsammer v Planini.

b Zaupni shod Kmečke zveze v Križevcih se je vršil 12. t. m. ob navzočnosti kakih 60—70 oseb. Za kandidata v splošni kuriji je bil proglašen dr. Korošec, v kmečki skupini jeden dr. Robič, za drugega se niso mogli zjediniti.

a Prepisi volilnih imenikov so dovoljeni, tako je odločila c. kr. štajerska namestnija. Slavni jurist dr. Ambroschitz, vodja celjskega magistrata namreč tega v „smislu postave“ ni hotel pripustiti. Na pritožbo s slovenske strani je pa namestništvo določilo, da je tudi prepis volilnih imenikov dovoljen, ker ni v zakonu prepovedan.

a Uradna pisarna „c. kr. kontrolnega vodstva finančne straže v Celju“ nahaja se od 15. t. m. na Grabnu št. 11. v pritličju na levo (na desno je okrajni zastop).

a Da ne poginemo, reši nas, gospod, državnega poslanca Roškarja! Kako temeljito razume nemškutarija pri sv. Lenartu v slov. gor. gospodariti, te jeremijade nam ni treba posebej opevati. Med drugimi že propalimi prišlo je tudi sedaj posestvo vdove vsenemca in pretepača Mravilaga skoro na nič. Kaj storiti, kam se obrniti, če sila kola lomi,

rojilo je našima reneगतoma Zirngastu in Sedmineku že dalje časa po glavi. Romala sta od juga do severa pomoči iskaje kot agenta Südmarke, a zaman. Kakor strela iz neba, treščilo je agentoma Zirngastu in Sedmineku v glavo, da bo treba zbobnati skupaj vse tržke magnate. S pomočjo vseh nemškutarjev in seveda tudi Südmarke „sfehtala“ sta toliko, da so rešili vsenemško posestvo; primernejše bi bilo, da bi bila „fehtala“ zase, vsaj Sedminek! Zakaj pa niso Slovenci te ponujane prilike uporabili, če je bila prilika res tako ugodna? Vsa krivda ter neodpustljiva malomarnost in brezbržnost se kot zasluge po vsej pravici morajo pripisati edino-le vzornim faktorjem naše okrajne hranilnice, zlasti pa ravnatelju pisarne. Vogrinu ter dijete na debelo požirajočemu Roškarju, znanemu dičenemu „zastopniku“ slovenskega ljudstva. Roškar, sedaj je bila prilika te natančneje spoznati, koliko skušaš koristiti kot branitelj pravic slov. naroda. Pastir ovčic, tu bi bil udaril po nasprotnikih s svojim frakom ter povzročil, da bi se bil nakupičeni kapital obrnil v narodno korist, ne pa za fond mastnih dijet.

a Nemški šparkasi v Celju, ki ima svoje prostore v velikem poslopju pred kolodvorom, so vlagatelji mesca marca zopet vzeli 239.260 K 43 vin. Vložilo se je namreč 202.101 K 73 vin., vzdignilo pa 441.362 K 16 vin. Vsega skupaj je ta nemška šparkasa že izgubila na vlogah pol milijona kron.

o Pri občinskih volitvah v Bučah v kozjanskem okraju so zmagali pristaši narodne stranke. Županom je izvoljen Franc Bah iz Bučke gorce. To je v kratkem času že četrta občina v kozjanskem okraju, kjer so bili klerikalci poraženi. Živelj napredni Slovenci! Krepko naprej!

a Umrla je v Pušencih pri Ormožu na velikonočni pondeljek žena župana g. Mastena Alojzija Masten, roj. Kralj. Bila je pridna gospodinja in uživala splošno priljubljenost. Gosp. županu naše najiskrenejše sožalje!

a Štajereljanec postavijo svoje kandidate v km. obč. okrajev Ptuj-Ormož, Maribor-Sv. Lenart-Ljutomer-Zg. Radgona in Konjice-Slov. Bistrica. Kandidati še niso naznanjeni.

o „Ljudska“ kandidata. „Sloga“ piše, da dr. Korošec ni vedel povedati v Ptujju, zakaj so mariborski duhovniki izbrali ravno Ozmeca in Meška za kandidata, da kandidature Ozmec-Meško nikdo ni odobral in nikdo nasprotoval. — Pribijemo itak na drugem mestu klasično izjavo Meškovo, zakaj kandidira.

o Napade na g. dr. Jurtelo je ostro zavrnil neki klerikalni kmet v „Slogi“. — Pravi, da se dobra kmečka slovenska stvar da braniti pred svetom drugače kakor z lažmi in neutemeljenimi napadi. Dr. Korošcu svetuje, naj samo ne komandira, temveč dela. Nimamo ničesar dostaviti.

o G. vinogradn. nadzornika Matjašiča napada umazani „Štajerc“ — brez povoda seveda. V očeh vseh poštenih in narodnih ljudi mu služi to le v čast.

b Pri velikonedeljski pošti se je upeljalo za poštni okoliš raznašanje pošte po vaseh. Poštni nabiralniki se nastavijo v Vičancih, Sodincih in Senčcih.

b Umrl je v Gradcu posestnik Mahorič iz Poljčan.

b Gozdni požarji so po Štajerskem na dnevnem redu. Te dni je gorelo po gozdih pri Brucku ob Muri, v Gostingu pri Gradcu, Knittelfeldu in Manternu na Zg. Štajerskem. O ostalih gozdnih požarih smo poročali.

b Vplačilni listi za davek. Namesto starih poštnih vplačilnih listov

za davek po 7 vin. komad se upeljejo s 1. majnikom 1909 novi vplačilni listi po 2 vin., ki se bodo razločevali od starih po tem, da nimajo več dopisnice. Dobivali se bodo pri poštnih uradih, pri poštni hranilnici in v prodajalnicah poštnih vrednotnic.

v Iz Maribora. Schulverein organizira zelo marljivo nove podružnice ob naši jezikovni meji. Potujoči učitelj Pointecker je ustanovil samo letos že na Štajerskem 25 podružnic, med njimi v Spilfeldu, Wildonu in Strassu, tudi celjsko žensko in jeseniško na Kranjskem.

o Senzacionelen slučaj Ivan Roškar. — O Ivanu Roškarju, ki je ustrelil v Lipnici svojo gospodinjjo, posnemamo iz sodnih aktov sledeče podatke: Ivan Roškar, star 19 let, iz Žitenc v Slov. gor., je ustrelil na postelji Marijo Hammerl, ženo Ivana Hammerl, po dom. Preterja v Wagnitzu št. 4. pri Feldkirchnu na Sred. Štajerskem. V kratkem kaj več o tem prezanimivem slučaju. Sodba je datirana s 15. 3. 1880, akt C 117/880.

o Veleposestnik g. Jak. Zemljč iz Radinc, bivši odbornik „Km. zveze“, je po poročilu v „Slogi“ izjavil v Ormožu sledeče: Ni res, da bi ga klerikalci izključili iz odbora km. zveze, res pa je, da je on že pred dobrim letom pismeno javil sam izstop iz tega odbora (namreč km. zv.), kjer ni narodnega dela, dela za kmečki stan, pač pa lov za dijete in strankarstvo. — Mislimo, da imajo sedaj v Mariboru dovolj.

a Iz Maribora. Posestnik Koban v Spodnjem Radvanju pri Mariboru je imel mladega divjega žrebca, ki je udaril pri podkavanju svojega gospodarja tako silno, da mu je razbil spodnjo čeljust. Koban je umrl v mariborski bolnišnici.

v Dravska dolina. Marnberška posojilnica, kateri je nakopal eden izmed zaanih voditeljev katoliške stvari dr. Somrek, — sedaj vodja Cirilove tiskarne in sourednik Slov. Gospodarja, ki zastopa koristi slovenskega ljudstva — z nesrečnim konzumom žalostnega spomina kal smrtne bolezni, je po zatrdilu ljubljanskih zvezarjev, blizu svoje agonije. Pričakovati je baje v kratki dobi poloma. Slovenski naprednjaki, ki imate še kaj z omenjeno posojilnico opravka, bodite previdni! Lepa perspektiva krščansko-socialnega dela! — Malo je manjkalo, da ni zgrmela svoj čas posojilnica v Laškem, in se je komaj z rezervnim fondom in brezplačnim uradovanjem rešila pogina, — sedaj pa že pišejo sami klerikalci mrtvaški list posojilnici v Marenbergu. Ljubljanci bi se radi ene kot druge otresli in jo vrinili štajerski podružnici v Mariboru, a tudi ta ni nič kaj navdušena za to idejo. —

v Zvišane podpore za državne žrebce v zasebni oskrbi. Poljedeljsko ministerstvo razglašja, da je povišalo za l. 1909 podpore za državne žrebce v zasebni oskrbi od 200 na 300 kron. Interesenti naj vložijo prošnje potom graške državne žrebčarne na poljedeljsko ministerstvo.

v Potoke so začeli že pridno urejevati na Zg. Štajerskem. Koliko dela še čaka v tem oziru na Sp. Štajerskem! Ščavnica, Pesnica (deloma), Dravinja, Ložnica, Mislinja — in še drugi potoki zahtevajo ureditve. V tem oziru bo imela naša bodoča deželnoz. delegacija mnogo dela!

o Štajereljanec so zmagali pri Sv. Trojici v Slov. gor. Kje je vaš boj za „narodne“ svetinje, gospodine Roškar? Zdi se nam, da ste v zadnjem času čudno klaverni. Zakaj neki?

o Pomanjkanje krme je v mnogih krajih naravnost neznoeno. Ljudje

razkrivajo strehe in dajejo slamo živini. Streho pokrivajo nato z opeko. Da bi kmalu krasno ozelenele trate, da bi bili rešeni iz najhujšega!

u **Ciril Metodova družba** je imela v marcu sledeče dohodke: iz nabiralnikov 1985'10 K, od podružnic kron 2495'65, iz zbirke časnikov (Slov. Nar. in „Notranjec“) 1231'35 K in raznih prispevkov 2451'26 K. — „Nar. Dn.“ izroča vse njemu došle darove blagajniku celjske podružnice Ciril-Methodove družbe.

o **Nemški „Schulverein“** je imel l. 1908. skupno 804.536 K 74 vin. dohodkov proti 628.800 K leta 1907!

d **Iz Laškega trga.** Sejm na Veliki četrtek je bil precej dobro okiskan. Tudi krčmarji so imeli dober dan. Zlasti v neki klerikalni krčmi se je vkljub postu in vkljub spominu na trpljenje odrešenikovo prav veselo prepevalo — menda na katoliški podlagi.

u **Velik požar.** Dne 11. tm. zvečer je v Gloggnitzu v papirnici Schlögl-Mühl kmalu po 10. uri izbruhnil strašen ogenj, ki je v kratkem času vpepelil celo tovarno. Ogenj je nastal v dvorani za stroje. Vsi stroji so uničeni. Škoda znaša na milijone vendar je pokrila z zavarovalnino.

a **Kmetijsko podružnico na Bazeljskem** je centralni odbor c. kr. kmetijske družbe v Gradcu v svoji 86 seji dne 16. februarja t. l. potrdil. Občni zbor se vrši na belo nedeljo 18. t. m. popoldne ob pol 3. uri v šolski dvorani, kjer se bodo še na novo udje sprejemali in udnina po 2 kroni in podružnični prispevek 1 krono pobiralo. Vsled velike važnosti osnovane kmetijske podružnice sta povabljeni kot govornika g. potovalni učitelj Franc Goričan in gosp. dr. Schmirman, zato naj pri tem zborovanju ne manjka noben kmetovalec od blizu in daleč.

v **Iz Laškega trga.** Nemcem obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$, Slovincem pa po 4% v laški nemški šparkasi. To je zadnjič potuhtal neki okoliški kmet in na vprašanje, kako je to mogoče, so mu gospodje pri šparkasi odgovorili: „Vi znate tiho bit“, a kmet njim odvrne: „Jaz znam pa tudi vun vzeti“, kar je takoj storil in naložil svoj denar v slovenskem zavodu. Skoro neverjetno se nam zdi to! Opozarjamo pa vendar slovenske vlagatelje, naj nekoliko pregledajo in preiščejo svoje knjige!

v **Turniša pri Ptuj.** Neznani zlikovci so uničili vrstosadnih dreves ob okrajni cesti v Turnišah. Zalotili jih še niso, dasiravno se je dogodil podoban slučaj že dvakrat.

v **Sv. Benedikt v Slov. gor.** Poštno dostavljanje. Poštni urad pri Sv. Benediktu bo dostavljaj od 16. tm. po trikrat na teden pisma in poštne pošiljatve po sledečih krajih: Sv. Benedikt, Obrat, Ženjaki, Drvanja, Bočkova, Ihova, Trotkova, Sv. Trije Kralji, Trstenik in Stangrov. Tega dne se postavijo poštni nabiralniki pri Sv. Benediktu, v Bočkovi, Ihovi, Stangrovu, Trotkovi in v Ženjaku.

o **Ornig** je razposlal tiskano poročilo o delovanju ptujkega okr. zastopa v pretekli 4 letni dobi. Med posebnimi postavki „Za kmetovalstvo“ se nahaja pod št. 9. „Za pletenje košev“ znesek 509 K 20 vin. Bili smo mnenja, da je ta znesek prejela košarska šola pri Sv. Barbari v Halozah. Vodstvo omenjenega zavoda pa izjavlja, da ni od okr. zastopa ptujkega prejelo nobenega zneska, marveč nasprotno, okr. zastop ptujski je prejel potom košarske šole brezplačno sadik za okroglo 140 K. Ker tedaj ta za okraj prevažni zavod ves čas ni prejel nobene podpore, zahtevamo pojasnila, kako se je porabil gornji znesek.

o **Posestniki, pozor!** Mnogi posestniki se branijo prijaviti finančnim

oblastim izdelovanje tropinovca. Kakor je obžalovanja vredno, da je vinski zakon v tem nepopoln in slab, je vendar treba posvariti posestnike, da se naj ne ustavljajo prijavljanju, ker bi drugače utegnili biti občutno kaznovani. Čujemo, da bo prišlo v državnem zboru kmalu zopet na dnevni red povišanje davka na žganje; naj bi se gg. državni poslanci takrat odločno oglašili z vsemi zahtevami, ki jih ima kmečko ljudstvo glede neznosnega obdačenja na žganje domačih pridelkov.

o **Slovenjebistriška Ciril-Methodova podružnica** se je v svoji zadnji seji sledeče konstituirala: predsednik Peter Novak, podpredsednik Ivan Vršič, tajnik Ign. Založnik, blagajnik I. Miro Voičič, blagajnik II. Anton Terčič, namestnika Fran Krulc in Vekoslav Pinter, odbornici Ivana Terčič in Elizabeta Venguš. Nadalje so se nominirali zaupniki za vse okoliške občine, za mesto gci. Novakova in Starovašnikova. Delegat za toletno skupščino je dr. Urban Lemež. Koncem prihodnjega meseca je sklenil odbor prirediti v hotelu „Avstrija“ večji vrtni koncert v prid naši šolski družbi.

o **Umrl** je v Obrežu pri Središču pos. Jakob Ozmeč, oče klerik. kandidata župnika Ozmeča. Pogreb se je vršil 7. t. m.

o **Od Sv. Barbare v Halozah.** Na razna vprašanja v zadevi vrbovih nasadov naznanja državna učna delavnica za košarstvo sledeče: 1. Za vrbo ngaja vsako zemljišče, če le ni presuho in kamenito. 2. Pred sajenjem je zemljo 30 cm globoko rigolati in poravnati. 3. Potikači se narežejo 25 cm na dolgo in se ob napetem motvozu po 10 cm narazen zatikajo celo v zemljo. Vrste pa se narede 30—40 cm narazen. Nasad se v teku poletja enkrat okoplje. Meseca februarja se lahko že poreže pridelek prvega leta. Potikači se še dobe pri vodstvu zgoraj navedenega zavoda po 3 K tisoč. Za nasad je še vedno čas do sredi mesca maja.

o **Župnik Medved** — kandidat v kmečkih občinah Slov. Bistrica — Konjice. Kakor se nam poroča, je včeraj kandidatura g. Petra Novaka v Slov. Bistrici proti kandidaturi laporskega župnika Medveda — propadla. Župnik Medved je torej kandidat.

o **Žikarec pri Sv. Barbari pri Mariboru.** Tukaj je izvoljen za župana narodni mož Alojz Živko.

o **Iz Obreža pri Središču.** Pred nekaj dnevi pokopali smo pri nas kmeta g. Ozmeča, očeta sedanjega kandidata „kmečke“ zveze. Opetovano se je že naglašala vzorna lažinarodnost naših klerikalcev. Tudi zvezani kandidat župnik Ozmeč pri Sv. Lovrencu kaže svojo pristno „katoliško narodno“ prepričanje ob vsaki priliki. I smrt svojega očeta mu je služila za dokaz navedenega dejstva. Vse potrebščine za spreved omislile so se pri židovskem trgovcu, dasi razpolaga naš kraj s tremi narodnimi trgovci. Kaj vam mar žep slovenskih trgovcev, da le vašega polnijo zaslepljeni farani?! Kaj ne, g. Ozmeč, tako ravnanje diči kandidata kmečke zveze? Ob tej priliki opominimo, da ne pozna naših slovenskih trgovcev naše župnišče in njega privesek, ključarji. Kateri Slovenec more zaupati takim breznačajnejšem? Naš kmet naj pokaže vrata tem priliznjencem, z odprtimi očmi naj gleda okoli sebe, da si izbere za svoje voditelje može, ki zaslužijo v resnici to ime.

u **V Pušencih pri Ormožu** je nastal na velik petek zvečer skoraj ogenj. Pri kmetu Martinu Skoliber, ki ni bil doma, so zažgali otroci kup slame. Zgorela je tudi velika množina treščja. K sreči je pihal nasproti veter,

kajti drugače bi zgorelo celo še ne popolnoma postavljeno novo poslopje. Stariši, pazite na otroke!

u **Zagoneten slučaj.** Dne 19. marca je Jožef Sluga, klepar v Braslovčah popival v neki gostilni z več prijatelji. Precej vinjen se je podal domov in njegovi prijatelji so ga še nekaj poti spremili. Pozneje so ga mimoidoči našli v snegu ležati in so ga spravili domov v vežo. Ko pride njegova žena, ki ga je med tem po gostilnah iskala, domov, ga je našla, da je popolnoma brezzavesten ležal na tleh in iz več ran mu je tekla kri. Sluga je umrl 30. marca, ne da bi prišel k zavesti. Vsa pozvedovanja oblasti dosedaj niso mogla spraviti v to zadevo luči.

Senovo pri Rajhenburgu, dne 13. aprila. Pri volitvi župana je v veliki občini Senovo zmagal vrl naprednjak g. Miha Senica. Cerjakov Radej je grdo propadel. Živeli senovski naprednjaki!

Odpust rezervistov iz južnih krajev. Vojno ministerstvo je 12. t. m. odredilo, da se takoj prične z odpustom rezervistov v Bosni, Hercegovini in južni Dalmaciji. Medtem ko se je že pred nekaterimi dnevi odredil odpust rezervistov, ki so bili še pri svojih garnizijah v notranjosti države, se bode sedaj pričelo tudi z odpustom v novih avstr. kronovinah, in sicer v prvi vrsti onih 3 letnikov, ki so morali l. 1908. po svojih doslužnih letih še ostati izjemoma v službi, nadalje nadomestnih rezervistov, katerih ostane le še toliko v Bosni, Hercegovini in južni Dalmaciji, da ostane tam armada na zvišanem mirovnem stanju, in slednjič vseh drugih rezervistov. Dalje služečim tretjeletnikom iz l. 1908. se šteje dosedanja izjemna služba za 3 orožne vaje, vsem ostalim za 1 orožno vajo. Z ozirom na težavne prevozne in prometne razmere bo odpust dalje časa trajal.

Novice

iz drugih slov. krajev.

b **S silo so hoteli primorati** soc. demokratije v Ljubljani nekega mizarja v neki mizarški tovarni, da bi pristopil k njihovi stranki. Ker se jim ni udal, so ga nekega dne osuvali in vrgli iz tovarne. Zato sta bila glavna krivca „sodruza“ Steklasa in Prevc obsojena prvi v 4 mesečno, drugi v 10 tedensko ječo.

v **1 mesec dni zapora** je dobil v Gorici neki Luigi Zei, ki je ob raznih prilikah posebno pa o priliki bakljade na čast novoizvoljenemu goriškemu županu Bombigu 14. okt. m. l. kričal: „Abbasso i ščavi!“ (Dol s Slovenci!).

b **Za Aljažev dom**, ki so ga naravnane sile razdiale, so poslali že mnogi rodoljubi lepe zneske, znamenje, da se med Slovenci cení veliki pomen planinstva.

u **V Št. Peter pri Gorici** je prišel za postajenačelnika neki Nemeč Majer, ki ne zna niti besede slovenski. Prejšnji postajenačelnik, Slovenec, se je moral brez vzroka umakniti. Novi „šef“ postaje je takoj odstranil dvojezični pečat s postaje in ga namestil s samonemškim. Tako anno 1909 v popolnoma slovenskem kraju pod zaščito „močne“ vlade!

v **Narodna delavska organizacija v Ljubljani.** Načelnik g. Adolf Ribnikar se je načelstvu odpovedal, odbor te odpovedi ni hotel vzeti na znanje, a Ribnikar vztraja na svojem odstopu ne iz društvenih ampak iz drugih nagibov.

b **Zveza gostilničarskih zadrug** se osnuje za Kranjsko. V soboto je bil v Ljubljani shod zadrug, ki so sprejele

pravila. Zveza bo za razvoj gostilničarske obrti na Kranjskem velikega pomena.

v **Državno podporo** v znesku 700 K je dovolilo poljedelsko ministerstvo društvu za pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja.

a **Koroški deželni zbor** sestoji iz 2 Slovencev, 2 nem. kršč. socialcev, 1 socialnega demokrata, 31 nemških nacionalcev, 6 ustavovernih veleposestnikov in 1 virilista, krškega škofa (nem. kršč. soc.). Prihodnji deželni glavar bo najbrž baron Leop. Aichelburg-Labia.

v **Raz konja** je padel Ivan Godina, gostilničar in posestnik v Proseku, ko se je vračal od konjskega nabora. Bil je na mestu mrtev.

v **Romanje na Simon Gregorčičev grob** namerava prirediti pevsko društvo „Kolo“ v Trstu in poziva vsa tržaška društva, naj čim preje ukrepejo vse potrebno, da se ga udeleže.

b **Narodna obsodba.** Češki narodni svet za Moravsko je sklenil izreči, da je poslanec baron Pražak škodoval interesom češkega naroda, ker je posredoval pri prodaji sladkorne tovarne v Vranovicah Nemcem. Sodi se, da Pražak vsled tega odloži mandat in vsa druga častna mesta.

Zoper Žide. Vsled odredbe je za tekočo sezono Židom prepovedan obisk kavkaških kopališč.

o **Vprašanju podržavljenja ljudskega šolstva** se npirajo z vsemi silami mali nemški lističi ob meji. Zlasti koroške „štince“ so kar iz sebe. Naravno, da bi se na Koroškem ne dalo potem več tako sistematično germanizirati. Saj tudi na Štajerskem ni nič boljše. Nemški listi bi bili pač zato, da država nekaj prispeva, gospodarji pa bi ostali Nemci! V tem oziru imamo vendar tudi še Slovenci besedo in upamo, da bo izgovorjena ob pravem času in na pravem mestu. Podržavljenje ljudskih šol je za nas važna zadeva in je obenem tudi cilj napredne narodne stranke na Štajerskem od početka stranke sem. Sčasoma bo stvar vendar prišla v tek!

u **Ali smo še v pravni državi?** Župan Vavra v Skalicih v Šleziji je bil obsojen v 7 dnevni zapor, ker ni hotel sprejeti od okr. sodišča v Frideku nemškega dopisa. Zares krasno pod Hochenburgerjem!

u **Glavna skupščina Zveze avstr. jugoslov. učiteljskih društev** se vrši glasom sklepa upravnega sveta dne 15. in 16. avgusta t. l. v Mariboru. Slavila se bo štiridesetletnica šolskega zakona.

o **Strossmayerjev spomenik.** „Hrvatska Kruna“ poroča, da odbor za Strossmayerjev spomenik razpolaga s svoto 140.000 kron in da se odkrije spomenik o priliki 50 letnice jugoslovanske akademije l. 1917. Tistikrat se odkrije spomenik tudi znanemu zgodovinarju Račkemu, za kar je nabranih tudi že 30.000 kron.

u **Velik shod kmetovalcev iz cele države** se priredi na Dunaju. Priprave so se pričele. Shod obeta biti velikanška prireditev.

v **Organizacijo poljskih, gozdnih in vinogradniških delavcev** po celem Slovenskem bode izvedla socialno-demokratska stranka.

v **Procesijo v senci bajonetov** so imeli v soboto v Ljubljani; ker je spremljala šenklavsko procesijo vojaška godba se je za njeno „varstvo“ napolnila cela Ljubljana z orožništvom.

a **Goriški postajenačelnik Wieser**, znani zagrizeni ponemčevalec in strastni sovražnik vsega, kar je slovensko, je premeščen v Bad Gastein. Baje se hoče Wieser na vsak način vzdržati v Gorici in je prosil za pomoč že razne vplivne nemške politike.

b Med češkimi reparji se je začelo veliko gibanje za štrajk, t. j., da bi se letos sploh sladkorne pese ne sadilo z ozirom na nizke cene, pri katerih tovarnarji vstrajajo.

b Na 15 dni ječe je bil v Norimberku obsojen Poljak Peterson, ki je v prepiru zaklical neki ženski „prokleta Švabinja!“ Blažena Germanija!

b Narodni dar. Maloruski deželni poslanec Dumka je sprožil predlog, naj bi vsak Malorus — in teh šteje 30 milijonov — daroval 10 vin., da bi se najznamenitejšemu še živečemu maloruskemu pisatelju dr. Ivanu Franko podaril časten narodni dar 300.000 K.

b Mladočeška stranka potrebuje 100.000 K rednih dohodkov na leto za osrednje vodstvo, časopisje in druge strankinske svrhe. To posnemamo iz blagajniškega poročila na shodu dne 6. tm. v Pragi.

Razne novosti.

a Milijonar se ustrelil. V Filadelfiji se je ustrelil 74letni Charles Ellis iz strahu pred roparji. Zapustil je 150 milijonov kron.

a Svojo osemletno hčerko je oskrnil delavec Adam Rečić v Zagrebu. Zaprl so ga.

a Ustrelil se je v Budimpešti huzar Geza Varga, ki ga je njegov predpostavljeni neprenehoma mučil. Varga je napisal pritožbo na nadvojvoda Jožefa, a pismo se temu ni dostavilo. Sedaj je zahteval nadvojvoda nujnega poročila o zadevi.

Na belo nedeljo priredi „Bralno društvo na Bregu“ v Skalni kleti ob 4. uri popoldne gledališki predstavi „Ne kliči vraga“ in „Županova Režika“. Slovenci pridite, da pomagate mlademu društvu!

Dopisi.

iz Dravskega polja. Ker cenjeni „Narodni list“ tako odločno povdarja geslo: „Svoji k svojim“, hočem slavno občinstvo opozoriti v prvi vrsti na akademičnega slikarja gosp. Simona Frasa, rojenega v Št. Janžu na Dr. p., ki prebiva v Slivnici pri Mariboru. Imenovani je služboval več let na realkah v Mariboru in Gradcu, torej med zagrizenimi Nemci, a je ostal zvest svojemu rodu, za kar mu gre vsa čast. On je mojster v svoji stroki, slika na platno in na presno. Kolikokrat dajejo tudi odločni narodnjaki za služek Nemcem ali Lahom! Čemu to, če pa imamo svoje ljudi, ki računijo navadno za svoje pošteno delo še manj od tujcev. Kdor želi torej dobrih portretov ali drugih slik, naj se obrne z mirno vestjo na imenovanega gospoda in zadovoljen bo popolnoma z delom in tudi s ceno.

Vsega priporočila je tudi vredna firma Pfeifer v Hočah pri Mariboru, ki izdeluje izborne kmet. stroje po dokaj nižjih cenah kot nemške tovarne. Zraven tega pa še imajo kmetje pri bližnjem domačinu mnogo manj zamude in stroškov, če se stroji pokvarijo, nego pri oddaljenih tujcih.

Torej, svoji k svojim!

V zadnjem „Gospodarju“ pere odbor občine Sv. Marjeta na Dr. p. uzornega kaplana Agreža. Kdor pozna tega možaka, se je moral na vse grlo smejeti, ko je čital čuden slavospev. So pač duhovni gospod in takim je vse dovoljeno. Ko bi počenjal reči, ki jih počenja ta kaplan, kak učitelj, moral bi že zdavnaj romati čez hribe in doline, če se mu nebi še kaj hujšega zgodilo. Ker pa je ta gospod strasten agitator za lažikmetško zvezo, so merodajni gospodje v Mariboru gluhi in slepi. — Ali vam možem, ki Agreža tako hvalite, ni nič znano, kaj si pripovedujejo možje in fantje o kaplanovih ponočnih pohodih v bližino neke zale vdove, nič o tem, da ostaja tam v krčmi često čez polnoči. Ali ne veste, da ponižno molči na očitanja nadučitelja Ahiča, oziroma, kak smešno mu odgovarja v Gospodarju?

Mar vam možje ni znana čudna vest, ki kroži po šentjanžki fari o nekem mašnem plašču od Sv. Marka? Ali gosp. Agrež radi plašča plazi po gostilnah z neko pušico in tam pivce nesramno nadleguje za drobiž? Od kod ima za tako početje dovoljenje?

Na rokoma v harski način je prišel ta vzoren duhovnih do vodstva štjanškega bralnega društva, vpil kot obseden na njega zboru lansko jesen: „Vun z učiteljstvom, če ne gre, pa ga bomo vun vrgli.“ besedičil svojim vernim poslušalcem na drugem zboru, da je bo tako izobrazil, da bodo lahko usta zaprli vsakemu na polizobraženju, pri tem pa kazal z roko proti šoli. Kaj pa vam je storilo tamošnje mirno in složno delujoče učiteljstvo, da tako zoper njega ščujete? Ali ne gre na vaše zvezarske limanice in vam ne poljubuje rok?

Kdor razmere pozna, ta tudi ve, da ima tamošnje od vas tako rekoč na cesto vrženo učiteljstvo več olike in boljše izobrazbo kot vi, da v šoli marljivo deluje, da upošteva potrebe ljudstva zunaj nje in da ga torej le to vkljub vašim hujskarijam visoko spoštuje.

Da se resnica prav spozna, treba je čuti dva zvona.

Eden, ki še marsikaj ve.

Gospodarski paberki.

Predloga o zakonu proti pijančevanju.

Avstrijska vlada se je po vzoru drugih držav vendar enkrat odločila, predložiti državnemu zboru načrt zakona proti pijančevanju. Storiła je to v prejšnjem zasedanju državnega zbora dne 3. novembra l. 1908. Ob otvoritvi novega zasedanja vlada tega načrta znova, kakor nam znano, ni predložila. Čudno se nam zdi, da se to ni zgodilo, še bolj čudno je pa, da se ljudski zastopniki ne pobrigajo za ta zakonski načrt ter da ne zahtevajo od vlade, da postavi ta načrt v javno razpravo, na dnevni red. Saj ni treba razlagati, da bi bil tak zakon zoper pijančevanje velikega gospodarskega pomena za vse sloje prebivalstva ter da bi posebno v moralnem in gospodarskem oziru zelo mnogo vplival na ljudstvo. Pomislimo

samo, kako močno je razširjeno pogubno brezmejno pijančevanje pri vseh avstrijskih narodih in pri vseh slojih!

Pomislimo, koliko gospodarskih eksistenc uničuje vsako leto pogubni alkohol! Ne moremo si niti približno predstavljati, koliko moralne škode se povzroča s pijančevanjem, koliko preprirov, koliko tepežev, izgredov, pohujšanja in nečistosti!

Ne zvišanje davka na opojne pijače — na žganje in vino more omejiti preveliko vživanje alkohola. Kajti z višjim davkom obremenili bi se še bolj revni, najnižji sloji ter bi se kakovost žganja, opojnih pijač sploh zelo poslabšala, ker bi se kupčijska moč prizadetih slojev istočasno ne zvišala. S tem bi se posledice pijančevanja le še poslabšale.

Uspešno sredstvo proti pijančevanju je v prvi vrsti strogi in strogo izveden zakon zoper pijančevanje.

V glavnih potezah določa zgoraj omenjeni načrt zakona zoper pijančevanje sledeče:

1. Trgovina z žganimi opojnimi pijačami (ako se gre za tako do 5 l) je dovoljena le na podlagi oblastvene koncesije. Koncesijo dobijo le zanesljivi, neomadeževani prosilci, ki se izkažejo s sposobnostnim spričevalom. Pri podeljenju koncesije je gledati na potrebo prebivalstva in na možnost policijskega nadzora. Koncesija za prodajo na drobno upravičuje prodajati žganje v zaprtih steklenicah po najmanj 1/8 l vsebine.

2. Točenje žganih pijač v nezaprlih steklenicah v gostilniških prostorih je odvisno od posebne koncesije.

Prodaja žganja pod 1/8 litra v prodajalnicah je v naprej sploh prepovedana.

4. Prodaja žganja po avtomatih je odvisna od posebne koncesije kakor pri gostilniški prodaji.

5. Politična deželna oblast ima pravico, omejiti prodajo žganja bodisi v gostilnah, bodisi v prodajalnah ob nedeljah, praznikih in izplačilnih dnevih.

6. Dolgovi za opojne pijače (v gostilnah, prodajalnah in zalogah) so neiztirgljivi, ako je dolžnik ob času, ko je drugi dolg nastal, imel pri istem podjetniku že od prej dolg take vrste.

7. Kogar se tekom enega polletja opetovano na javnem prostoru v pija-

nosti zaloti, je kriv prestopka pijančevanja in se ga kaznuje z zaporom od enega dneva do štirih tednov ali z denarno globo od 10—500 K.

8. Kdor v zalogi, v mali prodaji ali v trgovini pijanemu človeku daje opojne pijače ali dajanje opojnih pijač dopusti, se naj kaznuje z zaporom od enega dneva do šestih tednov ali z globo od 10—500 K.

Predstojede določbe ne pomenjajo bogveka. Vendar bi se dalo z njimi vsaj najhujše pijančevanje izdatno omejiti.

Učinek zakona bil bi popolnoma odvisen od političnih oblasti, posebno od občin. Tam posebno, kjer je politična uprava slaba, bi stroge uporabe in dobrih učinkov zakona naravno ne mogli pričakovati, ne doseči. Pa to nas ne more ovirati. Nam gre zato, da se načrt sploh uzakoni, dalje da se ljudstvo o določbah zakona pouči ter da se ljudstvo s strogo uporabo, pri kateri bi vsi streznejši ljudje morali sodelovati, napeljuje, spoštovati tak zakon ter se ga držati. — Če to dosežemo, storili smo neizmerno mnogo za moralno in gospodarsko povzdigo našega naroda. — Odpravili bi mnogo nesreč, preprečili mnogo preprirov, mnogo solz nesrečnih žen, katerih možje so sedaj pijani in otrok, katere pijančevanju udani stariši zanemarjajo bi otrli in marsikateri gospodarski polom bi izostal.

Dr. B.

Anton Arčan

stavitelj mlinov in žag v Št. Janžu ob j. ž.

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih mlinov in žag najboljšega sistema — tudi za male vode. — Delo izdelujem solidno in po ceni. Na zahtevanje so spričevala na razpolago.

Najboljše

travniške brane

raznovrstne **pluge**, tudi takozvane „kultivatorje“, kakor

pluge za globoko oranje ali rigolanje, motike, krampe, lopate, drevesne žage, trsne škarje, leščerbe za vničevanje **gosenic** in ličink, vsakovrstno poljedelsko orodje in stroje, nadalje **trnjevo žico** in **žične mreže** za plotove, **traverze, cement** in vse stavbinske potrebščine, sesalke in **vodovodne cevi**, strešne lenke, nepremočljive vozne plahte in zajamčena umetna gnojila vseh vrst, priporoča po najnižji ceni

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Zaloga izvrstnih šivalnih strojev, gramofonov, kakor tudi slovenskih plošč.

Poštne hran., račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po **pet od sto (5%)**

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtuguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Sprejme se zdravo, močno in snažno
dekle za mlekarstvo.

Plača po dogovoru. Kje, pove upravništvo
'Narodnega lista'.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!
1 kg sivega, pulje-
nega 2 K; boljsega
3 K 40 h; polbelega
2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhastega 5 K
10 h; 1 kg velefinoga,
snežnobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K;
7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh
12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franco.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali
rumenega nankinga, pernica. 180 cm dolga,
116 cm široka, z 2 zglavnika, vsak 80 cm
dolga, 58 cm široka, napolnjen z novim, sivim,
jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem
16 K; napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice
po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 8 K,
3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od
12 K naprej franco. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franco. Za neugajajoče se povrne
denar. — Cenovnik zastoj in franco.

S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Sumava, Češko.
8 25-2

Kaj

si tako obupana, soseda? —
Kako ne bodem, ves denar
sem izdala za obleke, pa
sem še vedno raztrgana. —
Ja ja; tako je, ako se ne ku-
puje v slovenski trgovini
na debelo in na drobno

R. Stermecki
v Celju,

katera razpošilja vzorce, ce-
nike in blago po vseh slo-
vanskih deželah in je danes
najcenejša in najboljša na
Spodnjem Štajerskem.

Loterijske številke.

Trst, 10. aprila 1909: 64, 8, 16, 39, 24.
Linc, „ „ „ 84, 20, 49, 24, 69.

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci
in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klij

(klij) priznana in strokovno
preizkušena najboljši.

Karbolinej

prve vrste.

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov in
steklarskega klij.

Zahtevajte cenike!

Slovenci! Kupci posestev pozor!

Kdor želi kupiti v prijazni mariborski okolici vsake velikosti
dobičkonosna posestva, naj se blagovoli zaupno osebno ali
pismeno obrniti na

Josipa Serneca, kmečki sin v Gradiški, pošta Pesnica
kteri pri nakupu iz rodoljubja brezplačno posreduje ter tudi
vsakega kupca na Pesniški postaji pričakuje, če se mu pravočasno
javi prihod in znak, da se pozna.

Leščerbe za vničevanje drevesnih

gosenic

in ličink prodaja

trgovina z železnino 'Merkur', P. Majdič, Celje.

Tu se dobe tudi zajamčena umetna gnojila in
najboljši poljedeljski stroji. 195 3-1

Ako hočemo rodovitnost naše zemlje povečati,
potreben je dovod dušika.

Sušen in zmlat, toraj za trošenje pripravljen

žveplenokisli amonijak

Znak „Solnce“

je izborno dušičasto gnojilo.

Vsak kmetovalec bi moral za svoja polja, vino-
grade, travnike in sadonosnike porabljati žve-
plenokisli amonijak, katerega prodaja na debelo
in drobno

trgovina z železnino in umetnimi gnojili
„Merkur“, P. Majdič, Celje.

Pojasnila in cenike z obratno pošto in zastoj.

Največja in najcenejša izber
zaročnih in različnih drugih zlatih, double itd.
uhanov, verižic, zapestnic in sploh prstanov
vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

6 52-14

Pozor! Predno si kupite uro,
oglejte si mojo veli-
kansko zalogo pravih švicarskih zla-
tih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur,
budilk, verižic, toplomerov, očal, daljno-
gledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastoj
in poštine prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, 'Narodni dom'.

Narodna dolžnost vsake slovenske
gospodinje je, da zahteva v vsaki
trgovini le izborno

z znamko 'tiger'

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne Ivana Pfeifer
v Spodnji Hudinji pri Celju — pošta Celje.

28 51-12